

Natten går mod dag

Prædiken 1. søndag efter påske v/ Henrik Søgaard Mikkelsen

Søndag den 19. april 2020

Salmer: 754 – 356 – 227 - - 249 – 218.

Se og hør salmerne her: <https://www.dendanskesalmebogonline.dk/>

Bøn: Gud, lad os leve af dit ord som dagligt brød på denne jord!

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Da de havde spist, siger Jesus til Simon Peter: »Simon, Johannes' søn, elsker du mig mere end de andre?« Han svarede: »Ja, Herre, du ved, at jeg har dig kær.« Jesus sagde til ham: »Vogt mine lam!« Igen, for anden gang, sagde han til ham: »Simon, Johannes' søn, elsker du mig?« Han svarede: »Ja, Herre, du ved, at jeg har dig kær.« Jesus sagde til ham: »Vær hyrde for mine får!« Jesus sagde til ham for tredje gang: »Simon, Johannes' søn, har du mig kær?« Peter blev bedrøvet, fordi han tredje gang spurgte ham: »Har du mig kær?« og han svarede ham: »Herre, du ved alt; du ved, at jeg har dig kær.« Jesus sagde til ham: »Vogt mine får! Sandelig, sandelig siger jeg dig: Da du var ung, bandt du selv op om dig og gik, hvorhen du ville; men når du bliver gammel, skal du strække dine arme ud, og en anden skal binde op om dig og føre dig hen, hvor du ikke vil.« Med de ord betegnede han den død, Peter skulle herliggøre Gud med. Og da han havde sagt det, sagde han til ham: »Følg mig!«

[Johannevangeliet 21,15-19](#)

I sangen ”Dengang da jeg var lille” synger Kim Larsen om sine erindringsbilleder fra barndommen. Han synger om spørgsmål, der stod og grined’ i den mørke trappeopgang, og om dengang da verden var vidunderlig og solen skinnede over Peblingsøen. Og så synger han:

”Det er den mærkeligste jul, som jeg har haft – grangrene på et kosteskaft”.

I dag på den første søndag efter påske, kan mange af os sige det samme om påsken i år: Det er den mærkeligste påske, jeg har haft – kirkerne var lukket og fællesskabet slukket.

Coronaen har sat verden på ”stand by” og det er virkelig mærkeligt, at ikke blot kirkerne, men at alt, - næsten alt - er lukket ned. Værre er, at vi ikke kan være sammen, som vi plejer. Det er hårdt og vi har nu erfaret, hvad det vil sige at længes efter en almindelig hverdag med det samme sociale liv, som vi kender. Som vor dronning Margrethe sagde det meget præcist forleden aften i talen på sin 80 års fødselsdag: ”Vi har mærket, at fraværet af det nære samvær og et kram, betyder mere end vi havde forestillet os”.

Meget bedre kan det ikke udtrykkes. I denne alvorlige krise længes vi efter trygheden, fællesskabet og kærligheden. Vi længes efter følelsen af at være lykkelig og fri.

I den svenske film ”Som i himlen” er der en smuk og forløsende scene, hvor Gabriela synger en sang, der handler om hende. Gabrielas sang, hedder den. Gabriela har haft et vanskeligt liv, men en mand som er voldelig, jaloux og utilregnelig. Hun har aldrig været rigtig fri og glad, fordi han har styret og kontrolleret hende i alt. Men nu er hun endelig begyndt at vågne op. Gennem det lokale kirkekor, hvor hun synger, har hun mødt et fællesskab, en tryghed og en kærlighed, der gør hun tør gribe livet på ny. Korets dirigent, Daniel Dareus, har skrevet en solosang til hende. Den skal hun synge ved forårskoncerten i kirken. I det sidste vers synger hun:

*Jeg vil leve lykkelig
fordi jeg er den, jeg er
kunne være stærk og fri
se hvordan natten går mod dag*

Kære menighed

At leve lykkelig, at være stærk og fri – det er noget vi alle ønsker os. Det er ikke bare Gabriella og mennesker, der som hende har haft et svært liv, der ønsker sådan. For det handler om det, som er det allervigtigste i livet: at elske, at være lykkelig, at gøre lykkelig og at glæde os over det at leve og bare være til. Det er det vi alle dybest set længes efter. Vi længes efter *at se, hvordan natten går mod dag*.

Det er ikke mere end en uge siden, englens ord lød i den tomme gravhule: "Og skynd jer hen og sig til hans disciple, at han er opstået fra de døde. Og se, han går i forvejen for jer til Galilæa. Der skal I se ham."

Man skulle tro, at disciplene ville juble af glæde over nyheden og englens budskab. Men sådan var det ikke, ifølge evangelierne. Der står tværtimod, at de var bange og at de tvivlede. Ja, de var forvirrede, modløse og havde ondt i sjælen efter deres nederlag, deres totale svigt over for ham, de elskede og havde lovet troskab til døden. Men nu havde de svigtet ham og set, hvordan han blev hånet og nedgjort, hvordan han var blevet pisket og til sidst klynget op på et kors som den værste forbryder. De havde set ham udånde og de havde taget den døde krop ned fra korset og begravet liget i en klippehule i nærheden. Disciplene var rådvilde og fortvivlede. Og nu var de så vendt tilbage til hverdagen som fiskere ved Genesareth sø, hvor det hele begyndte. De lå i deres både ude på søen i nattens mørke. Men da skulle de altså i mere end én forstand få lov *at se, hvordan natten går mod dag*.

Og det er så det, der sker i dag: at disciplene får øje på den opstandne. De er allerede vendt tilbage til Galilæa efter de voldsomme begivenheder i Jerusalem. Ja, det er nærmest blevet hverdag igen på trods af alt det, de gennemlevede i påskedagene af svigt og svidende nederlag, den frygtelige korsfæstelse og så til sidst - den tomme grav.

Nu er det som sagt blevet hverdag igen. Hele natten lang har de ligget ude på Genesareth Sø og fisket. Solen er begyndt at stå op i øst og de er på vej ind mod kysten i deres både. Og da får de øje på én derinde på stranden, - én som sidder ved et bål og steger nogle fisk. Manden de har fået øje på, er Jesus. Så opstanden er Jesus, at de ser ham sidde og tilberede et måltid mad!

Og så udspiller der sig – her i dagens tekst - en dyb og smertefuld og forløsende samtale mellem Jesus og Peter. Den Peter, der endnu er som et åbent sår. Han har ikke glemt smerten og sorgen; - og den morgen, da hanen galede for anden gang. Det øjeblik, hvor han brød sammen og havde grædt som et lille barn, fordi han måtte se i øjnene, at han havde svigtet trods af alle forsikringer og dyrebare løfter.

Tre gange havde han fornægtet sin elskede Herre og mester. Og nu bliver han spurgt tre gange: Elsker du mig, Peter? Og Peter bliver mere og mere ulykkelig, fordi Jesus bliver ved med at spørge "elsker du mig?". Ulykkelig, fordi der i Peter er et åbent sår, et skammens sår, der væsker og gør ondt. Og nu skal såret heles. Men inden det kan heles, skal det renses, og det gør ondt, så man ligefrem kan se Peter vride sig, da Jesus spørger ham om det der. Tre gange fornægtede Peter og tre gange bliver han spurgt: Elsker du mig? Til sidst er såret blevet renseset, og så sker helingen, idet Jesus siger til ham: "Følg mig!"

Hvor er det vigtigt, når der er begået noget forkert, at det heles. Det kan slå et menneske ud, hvis et kærlighedsforhold eller venskabsforhold går i stykker, fordi man aldrig rigtig får helet det, der skete engang af ondt.

Jeg tænker i den forbindelse på, at alt det der med Gud har med kærlighed og tilgivelse at gøre. Det handler med andre ord om dette ene: at elske, at være lykkelig, at gøre lykkelig og at glæde sig over det at leve og bare være til. Det handler om at følge Jesus og derfor lyder hans opfordring til os hele livet igennem: "Følg mig!"

Det er det, det handler om i dag.

At elske og gøre lykkelig. Sådan, tror jeg, vi kan formulere den vigtigste opgave, vi har i livet.

Det handler om at turde sige ja, jeg elsker det her liv, jeg elsker det liv, der har evighed i sig, jeg elsker det så meget, at jeg vil det og derfor vil jeg elske og gøre lykkelig og glæde mig ved livet.

"Elsker du mig?" Det er det, Peter bliver spurgt om. Det er det, vi alle bliver spurgt om.

Filosoffen Emanuel Levinas siger et sted, "at en erkendelse af gud, der er adskilt fra forholdet til andre mennesker, er umulig." Det samme kunne K.E. Løgstrup have sagt.

Det er det kristendom forsøger at virkeliggøre hele tiden, at vi altid må møde Gud gennem et andet menneske ansigt til ansigt.

Uendelighedens dimension åbner sig først i det øjeblik, vi står ansigt til ansigt med et andet menneske og handler i kærlighed ud fra det behov om hjælp, vi møder i det andet menneskes blik.

Det er sådan kristendom er. Det vil altid være sådan, at vi møder Gud i det forhold, at vi skal gøre godt for – og elske hinanden. Kristendom fortæller os, at vi som mennesker er Guds hænder og øjne her på jorden. At elske og gøre lykkelig og at FØLGE JESUS – det er to sider af samme sag.

Da Peter mødte den opstandne for første gang, var det hverken som en læresamtale på rektors kontor eller med en løftet pegefinger. Det var ikke med ordene: Din kujon, din tøsedreng, - jeg håbede, at der var lidt mere mandfolk i dig, Peter – du, som lovede at være mig tro til det sidste!!!

Det ville måske nok være forventeligt, - set med menneskelige briller. Men sådan sker det heldigvis ikke, tværtimod! Jesus ser dybt ind i Peter, men med to kærlige øjne som siger: Du er god nok, Peter, for jeg elsker dig og jeg kan bruge dig lige nøjagtig sådan, som du er. Kom nu og følg mig!

DER ER SÅ MEGET, som vi ikke kan forstå. Alligevel kan det underfulde gribe os ved Guds nåde: En tillid til, at det er sandt, at Gud elsker os. At intet kan skille os fra Guds kærlighed. At Gud aldrig opgiver sine elskede menneskebørn, men bliver ved og ved med at gå nye veje og finde nye muligheder for at få sin vilje igennem: at vi forenes med ham i kærlighed, og at vi kaldes til at være hans medarbejdere på hans kærlighedsriges udbredelse til hele den verden, som han elsker.

I lyset af dette enkle budskab skal alt i kristentroen forstås. Kirken har intet andet at fortælle, og der er intet andet, der er værd at høre: Gud elsker dig!

Hans dom over dit fortabte liv tilvejebringer kærlighedens klarhed og indebærer tilgivelse og genoprettelse. Han skænker dig i sin nåde selv den tillid, hvormed du kan gribe hans kærlighed.

Ja, Kristus går i forvejen for os til vort Galilæa, som det hedder i en salme, af Hans Anker Jørgensen:

Det er som at høre en gravengels stemme:

Han er ikke her!

*Gå hen, hvor I arbejder, elsker, har hjemme,
han møder jer der!*

*Det er, som når livet det vender tilbage,
som brød, vi skal bryde, som vin, vi skal smage.*

(Salmebogen nr. 249, vers 2)

Den opstandne Herre og Frelser vil møde os dér, hvor vi arbejder, elsker, har hjemme, midt i vort liv – også hvor vi lider og længes og savner et nærvær og et knus for nu at sige det med dronningens ord. Han møder os i nutid, i øjeblikket, med sin tro, sit håb, sin kærlighed, som gave og som fordring. Men størst af dem er kærligheden. Kærligheden, som aldrig ophører.

Amen!

*Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd,
du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højløvet fra første
begyndelse, nu og i al evighed.*